

Üdvösség: Isten kegyelmessége Krisztusban, és a megigazulás RK tana

A római katolikus megváltási „folyamat” teljes képe az újjászületéssel kezdődik, amelyről azt állítják, hogy a gyermekkereszttségben valósul meg, és amely bizonyítottan eltörli az eredendő bűnt. A megváltás „folyamata” valamennyi sákrámentumon átvezető hosszú út, ahol a mise áldozata központi helyet követel szinte minden eseményben. A jó cselekedetek, érdemek, sákrámentumok és a szentek, mind fontos szerepet játszanak, de a figyelem mindig a belső erkölcsi jóságra irányul, amit az egyénnek mindig növelnie kell, hogy elég jónak bizonyuljon a „megszentelő kegyelemben” történő meghalásra és így üdvösséget nyerjen, vagy legalább csak kevés időre kerüljön a purgatóriumba. A római tanítás szerint nem létezik semmilyen üdvbizonyosság, még a legkegyesebbek számára sem.

A kiinduló pont

Az első lényegesebb különbség a bibliai igazság és a római katolikus tanítás között az egyén erkölcsi állapotának leírásából adódik, akinek szüksége van az Istennel való megbékülésre. Az Ef 2,1 világosan rámutat az egyén megtérés előtti erkölcsi állapotára: „Titeket is megelevenített, akik holtak valátok a ti vétkeitek és bűneitek miatt.” Kol 2,13 hasonlóképpen tárja elénk a bűnös ember erkölcsi helyzetét: „És titeket, kik holtak valátok a bűnökben ...”. Ádám bűne miatt az egész emberiség lelkileg halva születik. A Róm 3,10-11 világosan körvonalazza az ember állapotát: „amint meg van írva, hogy nincsen csak egy igaz is; nincs, aki megértse, nincs, aki keresse az Istent.” Ettől meglehetősen eltér Róma állítása:

„... Mindazonáltal az ember **megsérült a bűn által**. Saját tapasztalata utal arra, hogy teste lázad. Saját méltósága azonban megköveteli, hogy dicsőítse Istent testében, és ne engedje, hogy szíve gonosz hajlamait szolgálja... Amikor indíttatást érez valódi énje felett történő elmélkedésre, lénye azon mély rejtekhelyeire vonul, ahol a szívet vizsgáló Isten várakozik rá, és **ahol ő maga dönti el saját sorsát az Isten színe előtt.**”¹

A bibliai állásponttal ellentétben, miszerint az ember lelkileg halott, Róma hangsúlyozza az emberi méltóságot és a jó hatékony választásának képességét. Ennek értelmében a II. Vatikáni Zsinat kijelenti:

„az ember illetően méltóságot nyer, amikor kiszabadítva önmagát a szenvedélyek rabszolgaságából, célja felé tör, szabadon választva a jót; és igyekezete, valamint ügyessége által hatékonyan biztosítja önmagának a cél eléréséhez szükséges eszközöket. **Mivel az emberi szabadság meggyengült a bűn által, csupán Isten kegyelmének segítségével lehetséges, hogy az ember teljes és megfelelő kapcsolatba hozza cselekedeteit Istennel.**”²

A megigazulás bibliai értelme

A „megigazítani” kifejezés pontos jelentése világosan érzékelhető abból, hogy az „elítélni” kifejezésnek határozott ellentéte vagy kontrasztja. „Isten az, aki megigazít; Kicsoda az, aki kárhozza?” (Róm 8,33-34)³ Az elítélés nem egy folyamat, melynek köszönhetően egy jó ember rossz emberré lesz, hanem egy bírói megállapítás, amely vétkesnek mondja ki az embert. Nos, ahogyan egy ember elítélése nem jelenti a gonoszság belé oltását, hanem bűnössé nyilvánítását, éppúgy a megigazítás nem olt jóságot az emberbe, hanem igazzá

¹ II. Vatikáni Zsinat, No. 64, *Gaudium et Spes*, I. kötet, 14. fejezet, 915. o.

² Ui. 17. rész, 917. o.

³ A kifejezés részletesebb tanulmányozása végett lásd a következő igehelyeket: 5Móz 25,1; Jób 9,20; Jób 32,2; Péld 17,15; Mt 12,37; Lk 7,29; 1Tim 3,16; Zsolt 143,2; Ézs 50,7-8.

nyilvánítja. A megigazítás a mennyei Bíró azon hivatalos ítélete, amellyel igaznak nyilvánítja a hívőt Őelőtte.

Az evangélium szerzője: az igaz és megigazító Isten

A „*minden kegyelem Istene*”⁴ az, Aki keresi, megtalálja és üdvözíti népét. A megigazulás Isten ajándéka a hívőnek, amelyet Krisztusnak a kereszten elvégzett munkája alapján tulajdonítanak neki.⁵ Teljesen egyszerűen, a megigazítás Isten ítélethirdetése a hívőről, amelyben egyrészt ártatlannak nyilvánítja bűn tekintetében, másrészt igazságosnak az élő Isten előtti erkölcsi helyzete tekintetében, amely Krisztusban valósul meg. Isten ezen ítélethirdetése törvényes, Jézus Krisztusnak a hívőért vállalt helyettes halálának és feltámadásának köszönhetően. A megigazulás tehát mindenekelőtt Isten jogi ítélethozatala a hívőről. „*Bizonyára azért, miképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozát: azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az életnek megigazulása.*”⁶

A megigazítás Isten igazságos ítélethirdetése, hogy a Róm 3,26 szavaival élve, „*igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.*” Isten ezen igazságos ítélethirdetése a jó hír apostoli prédikálásának középpontja a Bibliában. A megigazítás egy igazságos ítélethirdetés, amelyet Isten ingyen közöl:

Most pedig törvény nélkül jelent meg az Istennek igazsága, a melyről tanúbizonyságot tesznek a törvény és a próféták; Istennek igazsága pedig a Jézus Krisztusban való hit által mindazokhoz és mindazoknak, a kik hisznek. Mert nincs különbség, Mert mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül, Megigazulván ingyen az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által, Kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő véreben, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetet bűnöknek elnézése miatt, Az Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való. (Róm 3,21-26)

A megigazulás célja: Krisztus igazságosságának feltárása

A Szentírás kijelenti, hogy a törvény nélkül jelent meg Isten igazságossága; ez az evangélium célja. Ez a kijelentés nem az emberi cselekedetekből származó valamilyen fajta igazságosság, hanem inkább Isten igazságossága, amely az Úr Jézus Krisztusban jelent meg. Az evangélium konkrét történelmi tényként igazolja, hogy Krisztus tökéletesen eleget tett a törvény összes követelményének, amit Isten minden, a Krisztusban igaz hívőnek javára ír. Isten teljesen szent természete megkövetelte a bűn büntetését és a valódi igazságosság megteremtését. Ez az Úr Jézus Krisztus hűséges engedelmességében és engesztelő áldozatában valósult meg. Krisztus hűségét hirdeti tehát a 22. vers: „*Istennek igazsága pedig a Jézus Krisztusban való hit által*” Amikor a Biblia kijelenti, hogy a megigazulás Isten ajándéka a hívőnek, egyúttal bemutatja néhány szóban a megigazulás lényegét. A megigazulás Krisztusban és Krisztus által van. Az Ő halálig terjedő hűségét⁷ igazolja. Ilyen tökéletes egyenesség csak Istentől származhat és csakis Őt jellemezheti: „*Istennek igazsága pedig a Jézus Krisztusban való hit által*” (22. v.) A nagyszerű hír az, hogy ez a teljes igazságosság „*mindazokhoz és mindazoknak, akik hisznek*”.

⁴ 1Pt 5,10

⁵ Róm 4,5-8; 2Kor 5,19-21, Róm 3,21-28; Tit 3,5-7; Ef 1,7; Jer 23,6; 1Kor 1,30-31; Róm 5,17-19

⁶ Róm 5,18

⁷ Görögül *πιστις*. Több olyan szövegkörnyezetet találunk, ahol szükségszerűen hűségnek fordítják: Mt 23,23; Róm 3,3; Gal 5,22; Tit 2,10; stb. Több olyan ígehelyet találunk, amely az Úr hűségéről tesz említést. Mindegyik esetben Jézus Krisztus neve genitívuszban (birtokos eset) fordul elő, arra utalva, hogy a hűség jellembeli minőség, amelyet Ő tanúsít. (Gal 2,16; Gal 3,22; Ef 3,12; Fil 3,9)

Jogilag az igazi hívőnek az Úr Jézus Krisztussal történő azonosulását mutatja be. Isten Krisztus igazságosságát tulajdonítja annak a bűnösnek, aki hisz. Több olyan igeszakaszt is találunk, amely az Úr hűségét említi. Mindegyik esetben Jézus Krisztus neve genitívuszban (birtokos eset) található, arra utalva, hogy a hűség jellembeli minőség, amely Őt jellemzi. Gal 2,16 egy ilyen példa: „*Tudván azt, hogy az ember nem igazul meg a törvény cselekedeteiből, hanem a Jézus Krisztusban való hit által.*” Ismerve, hogy a törvénynek teljesülnie kell ahhoz, hogy Isten igaznak nyilvánítson egy személyt, Krisztus hűsége kiemelten szerepel ebben az igeszakaszban.

Az ember állapota és Isten kegyelmessége

A 23. vers szerint „*mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül*”, minden személy, aki a törvény alatt van, szűkölködik Isten dicsősége nélkül és ezáltal gonosz szívű bűnös természete révén, és egyben rossz a bizonyítványa is a személyes bűnei miatt. A jó hír a 24. versben jelenik meg: „*Megigazulván ingyen az Ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által.*” Ez Isten pusztá szuverén kegyelme, mely feltárja az Ő szívének belsejét. Saját kegyelmessége indította Őt arra, hogy kiterveljen egy utat, ami által csodálatos szeretete láthatóvá lesz a legelvetemültebb lázadóban is. Amint meg van írva: „*Én, én vagyok, aki eltörlöm álnokságaidat enmagamért, és bűneidről nem emlékezem meg!*” (Ézs 43,25) Isten szándékát az „ingyen” határozószó jellemzi. Ez kizár minden olyan emberi szempontot, amely a megigazulás oka vagy feltétele lehetne. Ugyanaz a görög határozószó „ok nélkül” van lefordítva a Jn 15,25-ben: „*Ok nélkül gyűlöltek engem.*” A hívő igaz státusza Isten előtt Krisztus váltságának köszönhető, amely ingyenes, mivel ez kívül esik mindazon, amit az ember önmagáért végezhet.

„*Megigazulván*” azt jelenti, hogy az embernek ingyen kell megigazulnia Istennek Krisztusban történt gondoskodása által, mivel Isten igaz ítélete által súlytva csak a kárhozat maradna számára. Valószínűleg az egész Szentírásban nincs más igehely, amely ennyire szembeütően ábrázolja Krisztus igazságosságának hatékonyságát, mint ez, kiemelve, hogy Isten kegyelme a hatékony ok: „*a Krisztus Jézusban való váltság által*”. Ez azt igazolja, hogy a „*megigazulván ingyen az Ő kegyelméből*” Jézus Krisztus fizetsége nem pedig a hívő valamilyen érdeme által történik. Ellenkező esetben valaki egyfajta „fél kegyelemre” is gondolhatna és ez arra bátoríthatná, hogy saját érdemeivel egészítse ki Isten kegyelmét.

Isten kegyelmének gazdagsága: a cselekedetek általi megigazulás kizárása

Abban mutatkozik meg Isten szeretete Fia, a Jézus Krisztus által, hogy a megigazulás ajándéka, amely Krisztus Jézus életébe került, egy bevégzett munka és ingyenes adomány. Mert Isten kinek is adós? Ki képes elvárásainak eleget tenni a törvény cselekedetei által? És ki képes Istennel vagy Krisztus Jézussal alkuba szállni, arra gondolva, hogy felajánlhat bármit is cserébe, hogy Isten igaznak nyilvánítsa? Egy ilyen emberi és nevetséges ajánlat a legmerészebb vesztegetéssel érne fel. A Biblia újra és újra hangsúlyozza, a fenti igehelyhez hasonlóan, hogy Isten Krisztus igazságosságát tulajdonítja ingyen vagy egyedül kegyelme által a hívőnek. Egyedül Krisztusban nyerhet valaki megigazult státuszt az Atya előtt: „*Akiben van a mi váltságunk az Ő vére által, a bűnőknek bocsánata az Ő kegyelmének gazdagsága szerint.*” (Ef 1,7)

A bibliai megigazulás tehát Isten tökéletes és bevégzett munkája. „*Isten az, aki megigazít.*”⁸ A megigazulás kizárólag az Ő munkája, hogy megmutassa igazságosságát és azt a tényt, hogy egyedül Ő üdvözít. Mihelyt Isten megigazított valakit, azt a személyt

⁸ Róm 8,33

„Krisztusban”⁹ látja, mivel, miután megbocsátott a bűnösnek, az ő javára írja Krisztus igazságosságát. Ez a megigazulás egyedül hit által van „a törvény cselekedetei nélkül.”¹⁰

A hívők szeplőtlen, folt nélküli, tökéletes és dicsőséges igazságossággal rendelkeznek az Úr Jézusban; olyan igazságossággal, amely nemcsak bűneiket engesztelte ki, hanem eleget tett a törvény minden előírásának is. Ez nem Krisztus igazságosságának átömlését jelenti azokba, akik megigazítottak, hogy így önmagukban igazak legyenek. A megigazítás egy isteni és törvényes jog az örök életre és az örökkévaló örökségre való jogosultság.

Krisztus tökéletes, érdemszerző engedelmisségét tulajdonítja Isten a hívőknek úgy, hogy „igazaknak” minősíti őket az utolsó ítéletkor. (Mt 25,40) Így van oka a hívőnek dicséretet zengeni a Zsolt 71,15-16 szavaival: „Szájam beszél a te igazságodat, minden nap a te szabadításodat, mert számát sem tudom. Az Úr Istennek nagy tetteivel járok; csak a te igazságodról emlékezem!”

A hivatalos római katolikus tanítás fókusza

A Római Katolikus Egyház az ember üdvössége érdekében tanúsítandó hitét önmagára, a római katolikus egyházra irányítja. A *Katolikus Egyház Katekizmusa* (1994)¹¹ a következőket állítja:

#824 „A [római katolikus] Egyházban lett 'az üdvösség eszközeinek egész teljessége' elhelyezve. Benne 'Isten kegyelme által elnyerjük az életszentséget'.

#982 „Nincs bűn, bármilyen súlyos legyen is, amit az Egyház nem bocsáthatna meg. Nincs senki, bármilyen gonosz vagy bűnös legyen is, aki nem remélhetné biztonsággal a bűnbocsánatot, ha bűnbánata őszinte.”

#983 „A papok Istentől egy olyan hatalmat nyertek, amelyet Ő sem angyaloknak sem arkangyaloknak nem adott... Isten fönt igazolja, amit a papok lent tesznek.

Ha az egyházban nem lenne bűnbocsánat, akkor nem lenne az eljövendő életre és örök szabadításra sem reménység. Adjunk hálát Istennek, hogy az Ő egyházának ilyen ajándékot adott.”

A katolikus megigazulási „folyamat”

A legtöbb katolikus számára a „folyamat” a keresztséggel kezdődik, amikor az egyház kiszolgáltatja azt. A Római Katolikus Egyház dogmaként tanítja, hogy a megigazulás a szentségeken keresztül adatik és belső igazságosságból áll, aminek köszönhetően, állításuk szerint, az ember önmagában igazzá lesz. A Római Egyház elítéli az egyedül hit általi megigazulás bibliai tanát. Ez már a Tridenti Zsinaton megtörtént. A Római Katolikus Egyház jelenlegi dogmái nemcsak fenntartják a Tridenti Zsinat tanításait, hanem kijelentik, hogy az ilyen zsinatok tévedhetetlenek.¹² A Tridenti Zsinat a következő átkokat tartalmazza:

„Ha bárki azt állítja, hogy a megigazító hit nem más, mint abba az isteni kegyelemben vetett bizalom, amely Krisztus érdeméért eltörli a bűnt, illetve eme bizalom által igazulunk meg: legyen átkozott.”¹³

⁹ A „Krisztusban” (a Szerelmetesben, Őbenne, stb.) fogalom 18-szor fordul elő az Efézus 1. és 2. részében.

¹⁰ Róm 3,28

¹¹ *Catechism of the Catholic Church* (Ligouri, MO: Ligouri Publication, 1994). A következőkben KEK-ként hivatkozunk rá.

¹² KEK, §891

¹³ Henry Denzinger, *The Sources of Catholic Dogma*, ford. Roy J. Deferrari által az *Enchiridion Symbolorumból*, 13. kiadás (B. Herder Book Co., 1957), #822, 12. kánon

„Ha bárki azt állítja, hogy az Új Törvény említett sákrámentumain keresztül **nem közvetítődik** kegyelem az elvégzett munka által [ex opere operato], hanem az isteni ígéretbe vetett hit elégséges a kegyelemben való részesüléshez: legyen átkozott.”¹⁴

Róma indoka az ilyen átok kimondására teljesen logikus, mivel nem akarja saját privilégiumát elveszíteni. Számára a megigazulás nem Isten közvetlen kijelentése és nem egyedül hit által adatik; ellenkezőleg, tanítása szerint, a kegyelem csupán az ő szentségein keresztül adatik. Így tehát helyet szorít magának, mint a belső igazságosság forrásának szükséges eszköze.

A belső igazságosság tanításának jelen állása

Róma állítja, hogy a megigazulás belső és néhány kivételtől eltekintve, kizárólag saját sakramentális rendszerén keresztül van biztosítva. Így tehát a következőket hirdeti:

„A Szentháromság megszentelő kegyelmet kölcsönöz a megkereszteltnek, a megigazulás kegyelmét ...”¹⁵

És

„A megigazulást a hit szentsége, a keresztség közvetíti számunkra. A megigazulás hasonlóvá tesz Isten igazságához, aki irgalmának hatalmával belsőleg igazzá tesz minket.”¹⁶

Mindkét állítás frontális támadás Isten írott Igéjének igazsága ellen. Az Úr kijelentése szerint a hívő ember egyedül Krisztusban igazul meg. *„Áldott legyen az Isten, és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, aki megáldott minket minden lelki áldással a mennyekben a Krisztusban, a szerint, amint magának kiválasztott minket Ő benne a világ teremtése előtt...”*¹⁷

Krisztusban kiválasztottnak lenni azt jelenti, hogy a megigazulás nem az ember valamilyen cselekedetéből vagy az emberben levő bármi dologból következik. A megigazulás nem valamilyen emberi érdem elismerése, hanem a mennyei Atya választotta ki azt a személyt a Krisztusban, mielőtt bármi jót vagy rosszat cselekedett volna.¹⁸ Róma állítása, miszerint az átruházott igazságosság a megigazulás alapja, következetesen tagadja azt a bibliai tanítást, amely hirdeti, hogy a megigazulás egy jogi, státuszbeli igazságosság Krisztusban, Aki ennek az egyetlen alapja.¹⁹

Az Ef 1,6 világosan bemutatja a hívő jogi alapját. Isten előtti elfogadása egyedül ama Szerelmesben, azaz Krisztusban van: *„Kegyelme dicsőségének magasztalására, amellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben.”* Isten választásának helyét adja meg, és ez Krisztus, a Szerelmes. Ehhez kapcsolódik közvetlenül a legfelsőbb és egyben döntő cél, ti. minden az Ő túlaradó kegyelmének dicsőséges magasztalására van. A Római Katolikus Egyház tanítása megkísérli a bibliai megigazulástan teljes szétrombolását. Arra törekszik,

¹⁴ Ui. #851, 8. kánon

¹⁵ KEK, §1266

¹⁶ KEK, §1992.

¹⁷ Ef 1,3-4

¹⁸ „Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt.” (Róm 5,8) Lásd még: Róm 4,1-5; Róm 9,11.

¹⁹ Zsolt 32,2; Zsolt 71,15-16; Zsolt 130,3; Ézs 45,24-25; Zsolt 54,17; Zsolt 61,10; Jer 23,6; Jer 33,16; Jer 51,10; Dán 9,24; Lk 18,14; Róm 1,17; Róm 3,21-22; Róm 4,6; Róm 4,11; Róm 5,18-19; 1Kor 1,30; 2Kor 5,21; Ef 1,6; Kol 2,10; Kol 3,3; 2Pt 1,1 és egyéb.

hogy megfosszon a személyes üdvösség dicsőségétől, mivel az a dicsőség egyedül a szent Istené.

Az Úr folyamatosan jelzi a hívőnek a Szentírásan keresztül, hogy örök és szépséges üdvösségének mi az alapja: „*És ti Ő benne vagytok bételjesedve, aki feje minden fejedelemiségnek és hatalmasságnak.*”²⁰ A teljesen Krisztusban való lakozás azért van, hogy a hívő, aki elnyeri Őt, teljes tökéletességet birtokoljon Őbenne. A Római Katolikus Egyházat nem elégti ki egyedül Krisztus; saját tana a folyamatos megigazulásról lényegében meghíúsítja Isten kegyelmét.²¹ A legsúlyosabb dolog az, hogy az evangélium igazságát fosztják meg tartalmától. A folyamatra épülő rendszer egy reménytelen gyakorlat, ami egy istenkáromló gondolatból született. Ezzel szemben: „*Isten az, aki megigazít.*”²²

Róma végső tanítása a kegyelemről és a megigazulásról

A Biblia meghatározásában, a kegyelem, Isten meg nem érdemelt, ingyen ajándéka a hívőnek. A Katolikus Egyház hivatalos tanításában azonban, a kegyelem nem „*Istennek hatalma... üdvösségre*”²³, sem annak igazolása, hogy kicsoda Isten „*hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.*”²⁴ Ellenkezőleg, Róma meghatározásában, a kegyelem csupán az embernek nyújtott segítség. „A kegyelem, Isten segítségével számunkra, hogy meg tudjunk felelni hivatásunknak, és fogadott fiaivá váljunk. Bevezet minket a szentháromságos élet belső világába.”²⁵

Az ember bibliailag meghatározott állapotának elfogadása helyett – halott vétkei és bűnei miatt²⁶ – Róma az emberben található lelki élet szikrájának gondolatát rögzítette, ami által az ember együttműködhet Istennel saját üdvössége érdekében. Ez a görög misztikával van összhangban, amely megfertőzte a nyugati világot. A bibliai tanítás helyett, miszerint Isten egyszeri művelettel Krisztusnak tulajdonítja az ember bűnét és az Ő igazságosságát pedig a hívőnek, Róma azt állítja, hogy a kegyelem egy minőség („megszentelő kegyelem” néven), amely az emberben lakozik, hogy így Isten tetszését elnyerje. Az ember belsejében található erkölcsi igazságosság teljes gondolatköre, szemben az emberen kívül található hatékony okkal, szabályosan ellentmond a megigazulás bibliai fogalmának, miszerint az Atya Krisztus igazságát tulajdonítja a hívőnek. Ez éles kontrasztban áll az egyedül Krisztusban megvalósuló megigazultság jogi státuszáról szóló bibliai tanítással.²⁷

A kegyelemmel való „kisegítő társulás” állítása

A katolikusnak azt tanítják, hogy az ember Isten segítségével igényt tarthat saját érdemére Isten előtt. Ez az Isten és ember „kisegítő társulás” grandiózus gondolatának köszönhető, ami az üdvösség kimunkálásához fontos. Ugyanazon címszó alatt, „Kegyelem és Megigazulás”, Róma a következőket állítja:

„Isten előtt csak azért lehet érdemünk, mert Ő szabadon úgy határozott, hogy **az embert társul fogadja kegyelme művében.** Az érdem elsősorban Isten kegyelméhez,

²⁰ Kol 2,10

²¹ „*Elszakadtatok Krisztustól, akik a törvény által akartok megigazulni, a kegyelemből kiestetek.*” (Gal 5,4)

²² Róm 8,33

²³ Róm 1,16

²⁴ Róm 3,26

²⁵ KEK, §2021

²⁶ Ef 2,1

²⁷ Ef 1,3-14; Fil 3,8-9; Kol 3,3-4; Róm 3,24; Róm 5,19; Ézs 45,24-25; Zsolt 71,16; Jer 23,6. Lásd a hosszabb sort a 19. lábjegyzetben

másodsorban az ember közreműködéséhez tartozik. Az ember érdeme Istenre száll vissza.²⁸

A homályos kifejezés: „az embert társul fogadja kegyelmének művében” a Szentírás világos fogalmazásának és igazságának tagadására törekszik. Az Isten által követelt egyetlen munka az Isten-ember Krisztus Jézusé volt, és nem általában az embereké.²⁹

A haldokló és a „kegyelemmel történő együttműködés”

Ugyanazt az üzenetet adják át a betegnek és haldoklónak. A sákrámentum „kegyelmének” köszönhetően a beteget arról biztosítják, hogy szenvedése az Úr üdvözítő munkájához tartozik. Ennek értelmében Róma a következőket tanítja:

„Egyesülés Krisztus szenvedésével. E szentség kegyelme által a beteg megkapja az erőt és az ajándékot, hogy még bensőségesebben egyesüljön az Úr szenvedésével. Bizonyos értelemben fölszentelődik arra, hogy az Üdvözítő megváltó szenvedéséhez hasonulva gyümölcsöt hozzon. **A szenvedés, az eredeti bűn következménye, új értelmet nyer: részesedés lesz Jézus üdvözítő művében.**³⁰

Az ilyen tanítás tiszteletlen beszéd az Úr Krisztus Jézus tökéletes munkájára nézve.

A megváltó áldozathoz való hozzájárulás állítása

Az istenkáromlás folytatódik azzal a gondolattal, miszerint Krisztus Jézus igényt tart a társulásra az Ő megváltói munkájában. Róma hivatalos tanítása ekképpen szól:

„A kereszt Krisztusnak, az Isten és az ember közötti egyedüli közvetítőnek az egyetlen áldozata. Mivel azonban megtestesült isteni személyében 'valamiképpen minden emberrel egyesült', 'mindenkinek **fölkínálja a lehetőséget, hogy Istennél ismert módon társuljon** ehhez a húsvéti misztériumhoz'. Hívja tanítványait, hogy 'vegyék föl keresztjüket és kövessék Őt, mert Ő szenvedett értünk, példát hagyván nekünk, hogy kövessük nyomdokait'. **Ő ugyanis megváltó áldozatához azokat is társítani akarja, akik annak első kedvezményezettjei.** Ez valósul meg legfelső fokon az Ő Anyjának személyében, aki mindenkinél bensőségesebben társult megváltó szenvedésének misztériumához.”³¹

Ez a Krisztus halálában és feltámadásában Istennel való társulásról szóló római katolikus tanítás teljes mértékben romlott, mivel téves alapon, alattomban hamis reménységet táplál az emberben. Nincs semmilyen szentírási alapja a Krisztussal való társulásnak a húsvéti misztériumban. Az ilyen gondolat teljes egészében hazugság, mivel tagadja Istennek a Szentírásban található igazságának ismételt állításait. A megváltás munkája Jézus által van³², „*a törvény cselekedetei nélkül*”³³, „*nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedeteiből, hogy senki ne kérkedjék*”³⁴, „*nem az igazságnak cselekedeteiből, amelyeket mi cselekedtünk, hanem az ő irgalmasságából tartott meg minket ...*”³⁵

A bibliai tanítás szerint, a valóban megváltott ember ténylegesen megtisztítja önmagát, de ez a megtisztulás egyedül Krisztus Jézus hűségére és az istenfiúság jogi státuszára épül:

²⁸ KEK, §2025

²⁹ Róm 5,12-17; 2Kor 5,21; Ef 2,8-9 és egyebek.

³⁰ KEK, §1521

³¹ KEK, §618.

³² Zsid 1,3

³³ Róm 3,28

³⁴ Ef 2,8-9

³⁵ Tit 3,5

„Mert meghaltatok, és a ti éltetek el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben ... Öldököljétek meg azért a ti földi tagjaitokat ...”³⁶ A bibliai megszentelődés valóban magába foglalja a megöldöklést; a hívőnek csakugyan fel kell vennie keresztjét és követnie kell Őt. Mindez egyértelműen a megszentelődéshez tartozik, és magába foglalja a hívő együttműködését. A megszentelődés összetévesztése a megigazulással jellemző a hivatalos római tanításra. Akik megfogalmazták Róma ezen tanait, csupán intellektuális szinten ismerik ezt a különbséget: „*Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; ámde azt mondjátok, hogy látunk: azért a ti bűnötök megmarad.*”³⁷

Róma „második mentődeszka” megigazulása

Róma hagyományos és hivatalos tanítása a megigazulásról teljesen különbözik a Szentírásétól. A súlyos bűnökbe esett katolikusok számára fenntart egy „második mentődeszkát”. Így tehát a következőket hirdeti:

„Nekik a bűnbánat szentsége új lehetőséget nyújt a megtérésre és a megigazulás kegyelmének visszanyerésére. Az egyházatyák ezt a szentséget úgy mutatják be, mint 'második mentődeszkát a kegyelem elvesztésének hajótörése után'. ”³⁸

Ez a „második mentődeszkás” megigazulás a bűnösökre vonatkozó szabályozás a római tanításban.

„Aki el akarja nyerni a kiengesztelődést Istennel és az Egyházzal, minden súlyos bűnét meg kell vallania a pap előtt, melyeket még nem gyónt meg, s melyekre gondos lelkiismeretvizsgálat után emlékszik.”³⁹

A „megigazulás helyreállítása” folyamán elhangzik egy nyilatkozat, de nem a Szentírásé: „*az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.*”, hanem egy emberi: „**Feloldozlak a te bűneidből az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében.**”⁴⁰

Ez a reménytelen szertartás, egy istenkáromló megigazulás felfogásból fakad.

Az evangélium hirdetése és nem a bűnök suttogása

Róma a Jn 20,19 és Jn 20,22-23-mal igyekszik tanítását alátámasztani. A Jn 20,23 tényleges szavainak tanulmányozása igazolja, hogy szó sincs valamilyen „sákrámentumok” által törvénybe iktatott akármiről, hanem olyan bocsánatról, amelyet az evangélium hirdet. Itt kétség kívül, az evangéliumot mutatta be az Úr néhány szóban. Az Úr felhatalmazást adott tanítványainak, hogy bocsánatot hirdessenek azoknak, akiknek Isten már megbocsátott. A János evangéliumának ebben a szakaszában megfogalmazott küldetés párhuzamban áll hasonló igeszakaszokkal mint Lk 24,47; Mt 28,18-20 és Mk 16,15-16. Az apostolok így fogták fel, engedelmeskedve a parancsnak, ami az Apostolok Cselekedeteiben mindenütt igazolódik. Krisztus nem nevezett ki gyóntatókat, hogy bizalmas hangon kutakodjanak a bűn után. Ő igehirdetőket rendelt, akik hangukat hallatva az evangéliumot kell hogy prédikálják. Az Ige hirdetése által, Isten a hívő szívére nyomja azon engesztelő kegyelem pecsétjét, melyet egyedül Krisztus szerzett meg. A bűnök bocsánata a Szentírásban az evangélium hirdetése által történik.

Dollinger, az egyik legelismertebb római katolikus történész kijelentette, hogy a gyóntatás (fültanú) sákrámentuma ismeretlen volt Nyugaton ezeregy száz éven keresztül, és

³⁶ Kol 3,3-5

³⁷ Jn 9,41

³⁸ KEK, §1446

³⁹ KEK, §1493

⁴⁰ KEK, §1449

sosem ismerték Keleten. Ezt írja: „...Ugyanaz érvényes a gyóntatásra. Amit a sákrámentum lényegeként adnak meg, ismeretlen volt a nyugati egyházban tizenegy évszázadon át és sosem ismerték a görög egyházban.”⁴¹

Róma állítása a „csere” megigazulásról

Róma megigazulás-tana a szentség cserében folytatódik a bűnök kiengesztelésekor, amelyben osztoznak még a purgatóriumban levők is. A következőket hirdeti: „A szentek közösségében 'a hívők között – akár már otthon vannak a mennyei hazában, akár a tisztulás helyén szenvednek, akár még a földi zarándokúton vannak – valójában a szeretet és az összes lelki javak bőséges cseréjének maradandó köteléke áll fenn.' E csodálatos cserében az egyik életszentsége javára van a többieknek, mégpedig fokozottabban, mint ahogy egynek bűne ártani tudott a többieknek. Így a szentek közösségének segítségnyújtása lehetővé teszi a bűnbánó bűnös számára, hogy büntetéseitől gyorsabban és hatékonyabban tisztuljon.”⁴²

Mindenféle jó dolog bőséges kiadására csupán Krisztusban kerül sor a Szentírás szerint: „*Akiben van a mi váltságunk az Ő vére által, a bűnöknek bocsánata az Ő kegyelmének gazdagsága szerint.*”⁴³ Krisztus szerepét emberekre átruházni komoly ellentmondást jelent Isten igazságával. Ennek ellenére Róma tanítása az érdem átruházásáról nem áll meg itt. Miután azt állítja, hogy „eme 'egyházi kincstár' az a végtelen és kimeríthetetlen érték, mellyel a mi Urunk Krisztus érdemei és engesztelése bírnak Isten színe előtt”⁴⁴, azt ajánlja, hogy Mária és a szentek érdemeit a híveknek tulajdonítsák:

„Ezenkívül e kincshez tartozik az a valóban mérhetetlen, megszámlálhatatlan, kimeríthetetlen és mindig új érték is, amellyel Isten színe előtt a Boldogságos Szűz Mária jócselekedetei és imádságai rendelkeznek E kincstárhoz tartozik továbbá minden szentnek imádsága és jócselekedete, akik Krisztus nyomdokaiba járva és kegyelme által szent életet élve véghezvitték az Atya által rájuk bízott küldetést. Ily módon elnyerték saját üdvösségüket és ugyanakkor együttműködtek testvéreik megmentésében a Misztikus Test egységében.”⁴⁵

Isten igazságossága, melyet Krisztus fizettsége révén tulajdonítanak a hívőnek, valóban „félelmetes” a szó eredeti értelmében. A hívő ismételten megtelik félelemmel, dicsőítéssel és dicsérettel a szent Isten iránt, Aki maga biztosította a bűnök engeszteléséhez szükséges, örökre elvégzett munkát. Rajta kívül eső igazságosság tulajdonításáról beszélni lehetetlenség a bibliai igazság fényében. Az Úr saját szavaival élve: „*Bizony, bizony mondom néktek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másunnal hág be, tolvaj az és rabló.*”⁴⁶ Az az állítás, hogy az érdemek cseréje áll fenn a hívő, Mária és a szentek között, arcátlanság azzal a bibliai igazsággal szemben, amely kijelenti, hogy egyedül Isten igazítja meg a bűnöst.

Véggözetkezés

A Szentírás ismételten hirdeti, hogy cselekedeteink nem szereznek megigazulást. Ennek az igazságnak a csodálatos összefoglalóját a Zsid 1,3 tartalmazza: „*Aki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása, aki hatalma szavával fenntartja a mindenséget, aki minket bűneinktől megtisztítván üle a Felségnek jobbára a*

⁴¹ Von Dollinger, *The Pope and the Council by Janus*, (Boston, MA: Roberts Brothers, 1870) 50. o.

⁴² KEK, §1475

⁴³ Ef 1,7

⁴⁴ KEK, §1476

⁴⁵ KEK, §1477

⁴⁶ Jn 10,1

magasságban.” Ez az igevers azt szándékozik bemutatni, hogy milyen hasonlóság áll fenn az Atya és a Fiú között. Isten célja a hívő hitének megerősítése azzal, hogy megtanulja, Isten semmilyen más úton sem ismerhető meg, csupán Krisztusban, „*aki az ő dicsőségének visszatükröződése és az ő valóságának képmása.*” Továbbá, mikor az Ige egyes számban beszél Jézusról, akkor ténylegesen egy személyre utal és nem többre. Minden egyéb eszköz vagy segítség kizárt, amikor azt mondja, hogy a megtisztulás ára és ereje egyedül Krisztusban található.

Isten bizonyosága az Ő megigazulásáról dicsőséges és teljes. Igéjének kijelentése nyomán a hívők örömmel veszik tudomásul: „*Csak az Úrban van, így szólnak felőlem, minden igazság és erő. Ő hozzá mennek, és megszegyenülnek mindazok, akik reá haragszanak. Az Úrban igazul meg és dicsékszik Izráelnek egész magva!*”⁴⁷ „*És ez lesz az ő neve, amellyel nevezik őt: Az Úr a mi igazságunk.*”⁴⁸ „*Hogy vége szakadjon a gonoszságnak és bepecsételtesék a bűn, és hogy eltöröltessék a hamisság és elhozsák az örök igazság.*”⁴⁹ „*Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.*”⁵⁰ „*Azért legyen tudotokra, atyámfiai, férfiak, hogy ez által hirdettetik néktek a bűnöknek bocsánata: és mindenekből, amikből a Mózes törvénye által meg nem igazíthatatok, ez által mindenki, aki hisz, megigazul.*”⁵¹

Mindezzel szemben a katolikus egyház újból és újból a megigazulás „folyamatáról” szóló programját hirdeti. Ily módon egy olyan rendszerrel rendelkezik, amely az emberi érdemre épül, kihangsúlyozva a gyóntatás szükségességét a feloldozás fennhatóságával együtt. Az elköltözött szentek közbenjárása, a purgatórium, a szentségek világosan ellentmondanak az Úr bevezetett munkájának teljes és elégséges voltának: „*De jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok, mert a mennyeknek országát bezárjátok az emberek előtt; mivelhogy ti nem mentek be, akik be akarnának menni, azokat sem bocsátjátok be.*”⁵²

Mindez már elég szomorú. Az ilyen rendszer azonban, amely azt tartja a megigazulásról, hogy egy belső folyamat, egyúttal azt is hangosan hirdeti, hogy Krisztus áldozata a világ bűneiért nem elégséges. Ily módon Róma folyamat-teológiája lealacsonyítja az Úr tökéletes munkáját. „*Mimódon menekedünk meg mi, hogyha nem törődünk ily nagy idvességgel? Amelyet, miután kezdetben hirdetett az Úr, azok, akik hallották, biztosítottak számunkra.*”⁵³

A gyakorlatban, Róma azon igyekezete, hogy egy folyamatban összeolvassza az ember és Isten érdemét, valamint folytatódó szertartásai, magát az isteni kegyelmet érvénytelenítik és fosztják meg tartalmától. A Szentírás egyik verse igen jól foglalja össze Róma nyelvezetét és viselkedését: „*Mert az Isten igazságát nem ismervén, és az ő tulajdon igazságukat igyekezvén érvényesíteni, az Isten igazságának nem engedelmességek.*”⁵⁴

Hadd szóljon a kürt jellemző bibliai hangja! A Szentírás tekintélyével hadd hirdessük, hogy a bűnösök kegyelem által igazulnak meg egyedül a Krisztus Jézusba vetett hit által! És egyedül Istené legyen ezért a dicsőség! A tisztán visszhangzó kiáltás maga az Úr parancsából fakad: „*Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött.*”⁵⁵ „*Térjete meg és higgyete az evangéliumban.*”⁵⁶

⁴⁷ Ézs 45,24-25

⁴⁸ Jer 23,6

⁴⁹ Dán 9,24

⁵⁰ 2Kor 5,21

⁵¹ ApCsel 13,38-39

⁵² Mt 23,13

⁵³ Zsid 2,3

⁵⁴ Róm 10,3

⁵⁵ Jn 6,29

⁵⁶ Mk 1,15